

[Aase Olesen]

det første og væsentligste punkt, hænger det sammen med de erfaringer, vi har med den henstillingskampagne, som har været ført her i efteråret.

Jeg må sige, at jeg deler ikke regeringspartiets syn på den virkning, denne kampagne har haft. Det er muligt, at man efterfølgende vil konstatere, at den har været meget stor, men under kampagnen og her umiddelbart efter den må vi da konstatere, at der ikke er sket ret meget. Vi kan stadig væk opleve, som jeg gjorde sidste fredag eftermiddag, at blot fordi man skal tilbringe en time i en flyvemaskine fra Stockholm til København, kan man være tvunget til at sidde på rygerpladser, fordi ikke-rygerpladserne er udsolgt.

Vi har kunnet opleve, at vi under og efter kampagnen i dette hus ikke har kunnet få afholdt et eneste møde, uden at der har været røg til stede. O.k., i nogle udvalg har vi vedtaget ikke at ryge den første time, men det forhindrer ikke folk i at komme ind i udvalgslokalet rygende på cigaretter, piber og sågar cigarer, som derefter placeres i askebægrene, og når vi ved fra undersøgelser, at sidestrømmen, dvs. den røg, der udgår fra tobak, der ikke ryges på, er meget farligere end den, der først har været igennem menneskers lunger, kan man se, at den oplysning, som hr. Poulsgaard slet ikke mente var nødvendig, er højst påkrævet.

Vi ved ikke i Danmark, hvor farligt det er at ryge, for vidste vi det, røg vi ikke så meget. Det er rigtigt, at flertallet i Danmark i dag ikke ryger, men samtidig ved vi, at der sælges flere cigaretter end nogen sinde, og det forklarer måske også, hvorfor det er blevet meget vanskeligere at være passiv ryger. Der er mange flere, der er meget mere afhængige af tobak, og derfor har de meget vanskeligere ved at undvære cigaretterne eller cigaren i den time, et udvalgsmøde tager, eller i den halve time, en flyvetur i indenrigs-flyene tager. Afhængigheden bliver jo større, jo mere man ryger, og jo sværere bliver det at vænne sig af med at ryge: det ved vel alle, der har forsøgt det. Jeg kender læger, der hævder, at det er endnu sværere at afvænne en ryger, end det er at afvænne en alkoholist.

Det er altså baggrunden for, at vi har villet gå dette første skridt, som i og for sig ikke tager stilling til det meget skadelige stof, der hedder nikotin, og hvad der ellers er af skadelige stoffer i tobakken, men alene sigter

på at værne os, der ikke ønsker at ryge ufrivilligt. Det er vel nødvendigt at afgrænse det sådan, at det alene gælder ufrivillig passiv rygning. De mennesker, der har lyst til at sige: o.k., ryg bare, selv om jeg ikke selv ryger, har vi jo ikke noget ønske om at værne eller lave forbud af hensyn til. Det er alene mennesker, som er ufrivilligt passivt rygende, vi ønsker at beskytte, og dér mener vi altså ikke – og det gør vi ud fra talrige erfaringer ikke bare her, men også alle andre steder – at henstillinger er nok.

Den rosenrøde beskrivelse, vi fik af de nye tilstande efter kampagnen, må jeg nok sige at en hel del mennesker vil have meget svært ved at genkende i virkeligheden. Jeg har min post fuld af breve fra folk, der dagligt lider på møder og i transportmidler. Der er mennesker i Danmark, som må tage deres afsked, fordi de ikke kan holde ud at sidde på deres arbejdsplads, fordi de ikke kan klare tobaksrøgen, og der er folk, som ikke tør melde sig syge af den grund, som ikke tør sige, at det var på grund af tobaksrøg, af skræk for, at man så får besvær med ansættelse eller med dagpenge på det område. Jeg må derfor sige, at virkelighedens Danmark svarer ikke helt til nogle af de beskrivelser, vi fik her, og det har været årsagen til, at vi har koncentreret os om netop den passive rygning.

Jeg vil så vende tilbage til socialdemokratiets meget ejendommelige tale.

Det radikale venstre stiller sig sandelig ikke i vejen for en lovgivning af rent sundhedspolitisk karakter med henblik på at begrænse det samlede tobaksforbrug. Så skal vi jo vedtage et beslutningsforslag, der svarer til det, vi har fremsat om en samlet alkoholpolitik i Danmark, og det vil vi meget gerne, men lad os nu begynde med dette her, og lad os så fremsætte det andet forslag i næste samling.

Jeg mener helt alvorligt, at vi skal nedsætte et tobaksskaderåd med det særlige formål at interessere sig for tobaksskader. Jeg mener ikke, at forebyggelsesrådet har tilstrækkelige midler til det. Det kan være, at det skal ligge under forebyggelsesrådet, det har vi ikke taget stilling til, og finansieringen af det kan jo udmærket foregå gennem de afgifter, som vi også har foreslået i bemærkningerne til forslaget; men det skal selvfølgelig indgå i et egentligt tobaksforslag. Og hvis socialdemokratiet fremsætter forslag om sikring af dag-